

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium és a MOHOSZ támogatásával készült.

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XX. évfolyam
2019. december

Elegendő, jó minőségű magyar hal lesz a karácsonyi piacon

Bár még egy hónap hátra volt az évből, amikor leültünk az összegzésére Németh Istvánnal, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnökével, így is volt miről beszélnünk, mert a szakmaközi szervezet tevékenysége nem zárul le december 31-ével. Ugyanakkor tisztában vagyunk vele, hogy a magyar haltermelők számára még mindig a december az egyik legfontosabb időszak, mert ekkor értékesítik a „termés” egyharmadát. Ez azt jelenti, hogy a tógazdaságokban lázas munka folyik, amit megkönnyített a november a kedvező időjárása.

• Elnök úr, pontos számok még nincsenek, mégis, Ön szerint hogyan zárja az idei gazdasági évet az ágazat?

– A lehalászás megkezdésekor – bár sok tógazdaságban egész évben halásznak a folyamatos kiszolgálás érdekében, így a Tógazdasági Zrt.-nél is, amelyet vezetek – már láttuk, hogy összességében jó közepes eredménnyel számolhat a halászati ágazat. Pedig az idei év – elsősorban a völgyzárógátas dunántúli tógazdaságok számára – nem indult jól, mivel a tavaszi aszály miatt nem sikerült üzemi vízszintre feltölteni a tavakat. A vízhiány az év első felében megnehezítette a tavalyi halkészletek tárolását a telelőben, illetve a kihelyezésre nagyon sok tóból vissza kellett halászni, annyira kevés volt a téli csapadék.

Májusban jött az isteni áldás, ami részlegesen pótolta a vízhiányt. Annak ellenére, hogy a völgyzárógátas dunántúli tavak nem teltek meg 100 százalékosan vízzel, a májusi esőt követő meleg nyár összességében jó közepes termést eredményezett. Ez elsősorban a pontyra vonatkozik. A raga-

dozó halak tekintetében a csukatermeléssel nem büszkélkedhetünk, országos hiány alakult ki a halfajból, azonban a süllyő szép eredményeket produkált néhány mély vizű tóban. A növényevő halaknál a megszórt eredmények születtek (lásd busa, amur), azonban el kell mondanom, hogy a halpiacon az amur nagyon közkedvelt faj, ezért sajnálatosnak tartom, hogy a horgászszervezetek csak külön engedéllyel és korlátozott mennyiségben telepíthetik természetes vizekbe, mert idegen honos halfajról van szó. (Magyarországon természetes vizekbe csak őshonos halfaj telepíthető.) Az amur uniós piaci pozíciója jók, mert finom a húsa. Ezzel szemben a pontynál jelenleg értékesítési nehézségek vannak, amely nehézségeket reményeim szerint a karácsonyi vásár felold, és a horgászok tavaszi felvásárlása is segít a piaci helyzeten. Most egy kis türelemre inteném a kollégákat a tekintetben, hogy ne akarják novemberben eladni a pontyot, mert a karácsonyi halvásárban jó volna elérni a tavalyi árszintet.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Németh István: a halhús nem olcsó, mert jó minőségű kenyérhalunk, a ponty hároméves termelési ciklusban állítható elő

• Ennyire hektikus a piac?

– Sajnos igen. Azok a termelők, akik egész évben halásznak, akik a nyáron is értékesítenek pontyot, nem panaszkodhatnak. Azonban az ősszel hirtelen meglehetősen nagy mennyiségű ponty árasztotta el a hazai piacot, ami átmenetileg csökkentette az árat. De, mint említettem, karácsony előtt, amikor a halértékesítésünk felfut az ünnepek és a hazai halfogyasztási szokások miatt, nő a kereslet, abban bízunk, hogy legalább a tavalyi pontyárat elérjük. Az is javít az árhelyzeten, ha tovább növeljük a növényevő halfajok és a

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk a magyar halászságnak és minden kedves Olvasónknak!

▶ ponty román exportját, így tavaszra helyreállhat a piaci egyensúly. A fogyasztóknak, a vásárlóknak jó hír, hogy a termelők jó minőségű, nagy mennyiségű hallal készültek az idei karácsonyra is, és mind pontyból, mind növényevő halakból, mind a közkedvelt szürke harcsából bőséges lesz a választék.

• **Honnan jött az importhal?**

– Érdekes a helyzet, mert nem importról beszélünk, hanem arról, hogy a lengyeleknek nem tudtunk olyan mennyiségű pontyot eladni az idén, mint a korábbi években. Lengyelországból az elmúlt 4-6 évben 600-800 tonna pontyot vitt el tőlünk, mert – mint köztudott – a lengyel tógazdaságokban megjelent a koi-herpeszvírus, és volt árvíz és vízhiány is. Nos, ezeket a problémákat a lengyel haltermelők megoldották, és kitűnő évet zárnak az idén, így nem tartanak igényt a ponty importjára, nemcsak Magyarországról, hanem a többi, környező pontytermelő országból sem. A ki nem szállított lengyel mennyiség viszont itthon pluszként jelent meg a piacon, ezért léptek fel átmeneti értékesítési nehézségek.

• **A hal ára mindig is központi kérdés volt, mind a termelők, mind a fogyasztók számára. A fogyasztók minél olcsóbban szeretnék megvenni a halat, míg a termelő nyereségesen szeretne gazdálkodni. Ám a haltermelő keze meg van kötve, mert naponta szembesül a termelési önköltség emelkedésével, elsősorban munkaerőfronton. Ebből pedig nem az következik, hogy a hal ára csökkenne...**

– Jól látja, szerkesztő úr, ezt az ellentmondást naponta érezzük. Nem először mondom, mondjuk, hogy a halhús nem olcsó, mert kenyérhalunk, a ponty 3 éves termelési ciklusban állítható elő jó minőségben. A többi halfajnál hasonló a helyzet. Gondoljunk bele, milyen költségek rakódnak a termék árára, mire a pulton megjelenik! A takarmány, a víz, az inputanyagok ára, a szállítási költségek mind-mind emelkedtek - de a legnagyobb gondunk a munkaerő hiánya. A halászati ágazatban ma is nagyon nagy szükség van kézi munkaerőre, különösen az őszi lehalászásakor. Ekkor kénytelenek vagyunk idénymunkásokat alkalmazni. Ám az ő bérük is jelentősen emelkedett. Ma bejelentett segédmunkást tízezer forint alatt nem kapunk egy napra, és ezen felül a közlekedését is ki kell fizetni. A termékek árait azonban nem tudjuk emelni, mert a kínálati piac ezt megakadályozza. Ezért hangsúlyoztam már, hogy idén is legalább a tavalyi árszintet kell alkalmaznunk - ami abból a szempontból jó hír, hogy a fogyasztóknak nem kell többet fizetniük a pontyért.

• **Mekkora az ágazat jövedelmezősége?**

– Hát ezzel nem dicsekedhetünk, mert alig érzük el a 4 százalékot. Ez tartalmaz ugyan minimális nyereséget, de az árcsökkenést, az önköltség növekedését ebből kell kompenzálnunk. És akkor nem szóltam a fejlesztések, beruházások finanszírozásáról, a támogatások igénybe vételéhez szükséges önerő előteremtéséről.

• **A MA-HAL és a MOHOSZ stratégiai partnerek. Ez az együttműködés már gyümölcsöző, és egyre szélesebb palettán nyilvánul meg. Mondhatni, szinte baráti kapcsolatban vagyunk a horgászokkal, mivel - ahogy ezt Dr. Dérer István főigazgató úr is többször megfogalmazta - egymásra vagyunk utalva.**

– Valóban, kiváló a két szervezet együttműködése. A MOHOSZ-szal immár a hal áráról is tárgyalunk, és az őszi irányokról jó megállapodás született, aminek az a lényege, hogy a különleges jogállású MOHOSZ-tagoktól – 13 haltermelőről van szó – mennyiért veszik meg a pontyot a horgászszervezetek. Ebben az árban néhány százalékos mozgásterünk van a szállítási mennyiség és távolság tekintetében. A horgászok pontyigényeit ki tudtuk és ki tudjuk elégíteni, azonban olyan halfajok, mint a dévérkeszeg vagy a csuka, már nem mindegyik horgászegyesülethez jutottak el, mert nem volt belőlük elegendő. A halászati ágazatban legalább 3-4 év kell ahhoz, hogy egy halfaj termelését felfuttassuk. Az is igaz, hogy csak néhány termelő foglalkozik például keszegtermeléssel, és ragadozó halak előállítására is kevesebben fordítanak figyelmet. Pedig úgy gondoljuk, hogy a MOHOSZ-szal úgy lehet még szorosabbá tenni az együttműködésünket, ha minél több termelt halfajjal szolgáljuk ki a horgászok igényeit. A termelőknek diverzifikálnia kell a termelésüket, és olyan halfajok termelését is be kell vonni a palettájukba, mint a compó, a balin, a csuka, a süllő, különböző keszegfélék, mert csak így tudjuk kielégíteni a több mint 530 ezer horgász igényét a kulturált szórakozásra. Itt még megemlíteném azt is, hogy tavasszal, amikor több vagon kétnyaras ponty szorult be a piacra, a MOHOSZ intervenciók felvásárlással segítette meg bennünket, és megszabadtított minket a feleslegtől, ezzel le tudtuk vezetni a tavaszi többletmennyiséget. Ez úton is köszönjük, és kérjük, hogy a jövőben is nyújtsanak ilyen segítséget, ha szükségünk volna rá. Ugyanis fontos, hogy a természetes vizekbe – igaz, más nem is kerülhet oda, mint csak magyar hal – ki is helyezzük az itthon termelt halakat, mert a horgászok fogási igényei is nőnek, ahogy a létszámuk is igen jelentős.

• **Lát-e kiutat abból az ellentmondásból, ami az árak tekintetében fennáll? Tud-e tenni valamit a szakmaközi szervezet?**

– Amit a MA-HAL megtehet, azt meg is tesszük. A karácsonyi vásár idejére a termelők értékesítési pontokat létesítenek, ahol a kereskedelem ráakadó költségei nélkül, olcsóbban próbáljuk közvetlenül a fogyasztóknak értékesíteni a halat. A MA-HAL honlapján ezeket a vásárlási pontokat közzé tesszük, és – hasonlóan a tavalyi vásárhoz – városokban és falvakban is megjelennek a halas gépkocsik, amelyekből friss, élő halat vehetnek a lakosok. Az év közbeni helyi értékesítés felfuttatását is fontos feladatunknak tekintjük, mert enélkül aligha képzelhető el a halfogyasztási szokások megváltoztatása. Valamikor a HALÉRT boltjaiban vettük a halat – igaz, elsősorban az ünnepekhez kötődően –, de miután ezek a boltok eltűntek, így a hal is eltűnt az ország számos helységéből. Ezt a hálózatot fel kellene élesztenünk, de erre egyelőre nincs támogatás, saját erőből pedig csak kevesen tudunk helyi piacokat létrehozni, kiszolgálni. De hosszabb távon nem mondhatunk le erről a tervünkről.

– Itt kell elmondanom azt is, hogy az élő hal kereslete országosan csökken, miközben a feldolgozott haltermékek iránti igény nő, ám a magas költségek miatt a feldolgozott hal drága, és a fogyasztás növekedését ez is visszafogja. Az áruházláncokban már kapható feldolgozott hal – ponty, busa, harcsa, tengeri halak –, de ezek ára alsó szinten kétezer forintnál kezdődik, és több ezer forintnál végződik. Így a megvásárlásukat nem minden család engedheti meg magának.

• **Milyen évet zár a szakmaközi szervezet?**

– Ez már a harmadik teljes éve a szervezetünknek. Az elnökségi üléseken, a közgyűlésen rendre beszámolunk arról, hogy mit tettünk az ágazat szereplői érdekében. Már többször elmondtuk – és ez az elnökség véleménye is – hogy *Sziráki Bence* ügyvezető igazgató úr felpörgette az érdekvépviseleti tevékenységet, igen dinamikus végzi a munkáját, és szoros kapcsolatot ápol a tagsággal az internet révén. Számos szakmai tárgyaláson képviseljük az ágazat érdekeit, és a jogszabályi környezet alakításából, a marketingmunkából az elnökség tagjai alaposan kiveszik a részüket. Ezek alapján mondhatom, eredményes évet zárunk, együttműködve a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával, az Agrárminisztériummal, a már említett MOHOSZ-szal. A MA-HAL nemcsak a horgászok, hanem az Agrárminisztérium stratégia partnere is, így állandó szereplői vagyunk a miniszteri tanácsadó testület élé-

seinek. Tartjuk a kapcsolatot a MAHOP Irányító Hatóságával, bár ott a jó kapcsolat ellenére is akadozik a pályázatok elbírálása. Ezt az is mutatja, hogy a kifizetés csak 27 százalékon áll, amit sajnálatosnak tartok. Az idén sikerült csökkenteni a vízszolgáltatási díjakat, ami kimagasló eredmény.

– Emlékezetes volt és sok látogatót vonzott jubileumi halfőző versenyünk, amit Ráckeven rendeztünk. Eljutottunk odáig, hogy a MA-HAL képviselőit mindegyik partnerként kezelik, a döntéshozók kikérik a véleményüket. Összességében eredményesnek és jónak ítélem a szervezet éves tevékenységét.

• A miniszteri tanácsadó testületben való részvétel mit hoz a konyhánkra?

– A testületi üléseken közvetlenül jelezhetjük Dr. Nagy István miniszter úrnak azokat a problémákat, nehézségeket, amelyekkel az ágazat küzd. Miniszter úr mindegyik ágazat képviselőjétől kikéri a véleményét. Mi is jeleztük a legutóbbi ülésen, hogy a 2021-ben induló új uniós programozási időszakban a halászati alap forrásaiból jelentős részt szeretnénk normatív támogatásként kifizetni a halastavak ökoszisztéma-szolgáltatásainak fenntartására. Az ökoszisztéma-szolgáltatások nincsenek elismerve, kompenzálva, hiszen 5 év alatt sem kaptunk annyi pénzt, mint a szántóföldi növénytermesztők egyetlen év alatt. Ezt méltánytalannak érezzük, amit jeleztem is miniszter úrnak, aki kérésünkre azonosulni tudott. Írtunk is egy levelet, amelyben kérjük, hogy az új Halgazdálkodási Operatív Program kialakítása során e tekintetben is vegyék figyelembe a MA-HAL véleményét.

• Milyen javaslataink vannak az uniós források felhasználására a 2020 utáni ciklusban?

– Szeretnénk, ha marketingtevékenységre több forrás jutna közvetlenül az ágazathoz, amit a hal promótálására szeretnénk felhasználni. Szeretnénk, ha fejlesztésekre, beruházásokra, kutatás-fejlesztésre, innovációra több pénz jutna. Szeretnénk, ha a pályázati rendszer gyökeresen megváltozna, mert a jelenlegi rendszerben sok kistermelő azért nem tudott pályázni, mert bonyolult, nehezen áttekinthető, és emiatt a pályázatot nem tudták önállóan megírni, és a megíratása külön pénzbe került – miközben sem erre, sem az önrészre nem rendelkeztek elegendő saját forrással. Szeretnénk, ha a MAHOP 16-17 milliárd forintos keretösszege a következő ciklusban is megmaradna, bár tisztában vagyunk vele, hogy veszélyben van, mert lehet, hogy ebben a ciklusban forrásvesztéssel kell számolni, sőt a rendelkezésre álló források egy részét vissza kell fizet-

nünk, mert a jelenlegi szisztémában nem tudjuk a teljes keretet felhasználni. Ennek az az egyik oka, hogy az ágazat alig 4 százalékos jövedelmet termel. Ezért is javasoljuk, hogy legyen ökoszisztéma-támogatás. Akkor a tógazdaságoknak nem kellene tisztán saját erőből finanszíroznuk a biodiverzitás fenntartását, a madár- és egyéb károkat, és több pénz jutna beruházások, fejlesztések megvalósítására. A magyar tógazda tudatos gazdálkodó, mindig is progresszív fejlesztések megvalósítására törekedett. És végül, de nem utolsó sorban a dolgozók szociális körülményeinek javítására is sok pénzt költenek, elvégre a halászat, amit 90 százalékosan a szabad ég alatt végzünk, ma is nehéz fizikai munka. Ezért a szociális létesítményekre – ebédlőre, öltözőre, zuhanyzóra stb. – nagyobb figyelmet kell fordítanunk, hogy minél könnyebben találjunk embert ennek a nehéz

fizikai munkának az ellátására. A munkakörülményeknek is meg kell felelnie a 21. századi igényeknek.

• Hogyan állunk most az ágazat uniós képviselőivel?

– Erdős Norbert képviselte a magyar halászati ágazatot Brüsszelben, ám az új ciklusban ő már nem jutott be az uniós parlamenti képviselők közé, amit sajnálattal vettünk tudomásul. Reméljük, hogy az új uniós képviselő, aki a magyar mezőgazdaságért felel Brüsszelben, továbbmegy az Erdős Norbert által kitaposott úton, folytatja az ő munkáját, és a magyar mezőgazdaság érdekei mellett a magyar halászati ágazat érdekei is hangot kapnak. Amit még hozzátennék a 2020 utáni ciklushoz: a támogatások 75-80 százalékát nemzeti hatáskörben oszthatjuk fel, ez mindenképpen megkönnyítheti a pályázati rendszer kialakítását, ügyfélbaráttá tételét. ▶

Nemzeti Halászbál 2020

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet és a Bocskai Halászati Kft. tisztelettel meghívja Önt, kedves partnerét, valamint kollégáit a IX. Nemzeti Halászbál rendezvényre.

IDŐPONT: 2020. február 22. szombat

HELYSZÍN: Hajdúszoboszló

FŐVÉDNÖK: Dr. Nagy István agrárminiszter

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2020. február 7. péntek

További információ és jelentkezés:

web: magyarhal.hu/Halaszbal

telefon: + 36 30 361 3685

- **A MA-HAL utolsó idej elnökségi ülésén sok olyan téma szerepel, amelyek megvalósítása éven átnyúló feladat. Ilyen például az a javaslat, amelylyel a MA-HAL Marketing Nonprofit Kft. létrehozásáról határoztak. Miért van szükség erre?**

– Azért, hogy az Európai Tengerügyi Alap marketingtevékenységre szánt forrásait mi is el tudjuk érni, és hogy ezeket szakszerűen tudjuk felhasználni. Társadalmi szervezetként nem férünk ezekhez a pénzekhez. Az ötletünket a MOHOSZ is jónak tartja, olyannyira, hogy szeretne alapítóként részt venni a nonprofit kft. munkájában. Ezt a MOHOSZ-szándékot támogatjuk, mert együtt erősebbek vagyunk. Abban bízunk egyébként, hogy az Agrármarketing Centrum mellett mi is forráshoz jutunk a következő ciklusban a tekintetben, hogy a halfogyasztás növelése érdekében kampányokat folytassunk, marketingmunkát végezzünk. Az AMC „Kapirál” kampánya nagy szolgálatot tett és tesz az ágazatnak, de nem elegendő kizárólag ez a marketing, ki kellene egészíteni lokális akciókkal. Ezek nélkül ugyanis nem növelhető dinamikus a hazai halfogyasztás. Ugyanakkor az ágazatnak is jót tenne, mert a haltermelés is növelhető volna. Ebbe a munkába sorolom Halpéntek marketingkampányunk elindítását, aminek a finanszírozására önkéntes pénzügyi marketing alapot hoztak létre a MA-HAL-tagok.

- **Végezetül: hogyan készülnek az év végi közgyűlésekre?**

– Az elnökségi ülésen meghatározott és elfogadott napirendi pontok szerint el kell fogadni az idei pénzügyi beszámolót, és meg kell határozni a jövő évi költségvetést. Ez utóbbival kapcsolatban elmondhatom, ígéretünk van arra, hogy az Agrárminisztérium is segíti a szakmaközi szervezet tevékenységét különböző pályázati pénzek elnyerési lehetőségével. Jövőre Zalaegerszegen rendezzük a 46. Országos Halfőző Versenyt, amit a megyei jogú város önkormányzata is támogat. Amit még a végén hozzátennék: bízunk benne, hogy a tél kellő mennyiségű csapadékot hoz, és hogy a jelenleg leengedett völgyzáró gátas tavakat kellő mennyiségű vízzel tudjuk feltölteni. Abban is reménykedünk, hogy a tél hideg lesz, és hogy tavasszal a halállomány apadó súlya nem lépi túl a 20 százalékot. Ilyen tél után, reményeink szerint 2020-ban is a rendelkezésre álló erőforrásokkal, megújult lendülettel eredményes évet zárhatunk. Végül, de nem utolsó sorban azt is reméljük, hogy a hazai piac bővülni fog. Amennyiben a szakmaközi szervezet hozzájut a forrásokhoz, az érdekképviseleti munka színvonala sem fog visszaesni.

HAJTUN GYÖRGY

A halgazdálkodás 2018-as eredményei

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) minden évben megjelenteti a „Jelentés a Szervezet működésének eredményeiről” című kiadványát, a NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet (korábban AKI) gondozásában. A szervezet tagjai a kiadványt nyomtatott formában is kézhez kapják, illetve az érdeklődők a MA-HAL honlapján is megtalálják elektronikus formában. A következő összefoglaló a 2018-as kiadvány kivonata, amely röviden tartalmazza az akvakultúra helyzetét a világban, az Európai Unióban és hazánkban.

Az ENSZ Élelmizésügyi és Mezőgazdasági Szervezete, a FAO rendelkezésére álló legutóbbi, 2017-es adatok szerint a világ teljes halászati és akvakultúra-termelése 172,6 millió tonna volt, ami kimagasló eredmény volt az előző évihez képest. A halászat ennél kisebb mértékű növekedést produkált. Az akvakultúra össztermelése 2017-ben 80,1 millió tonna volt világszinten, aminek a legnagyobb része az édesvízi hal (44,7 millió tonna), kagylóféle (17,4 millió tonna) és rákfélé (8,4 millió tonna) volt.

A halászatban és a halgazdálkodásban dolgozók száma 1990 óta folyamatosan emelkedik. Az ágazat 2017-ben 59,7 millió főt foglalkoztatott, amiből 19,3 millióan akvakultúrás termeléssel, 40,4 millióan halászával foglalkoztak.

A világ legjelentősebb haltermelő országai 2017-ben Kína (62,2 millió tonna), Indonézia (12,8 millió tonna) és India (11,6

millió tonna) voltak. Világszinten kiemelendő Kína szerepe, mivel 2017-ben a világon termelt összes halból 36 százalékát ott termelték. Az akvakultúra termelése évről évre nő, míg a belvízi és a tengeri halfogások mennyisége csökken.

Magyarországon az extenzív-hagyományos polikultúrás tógazdasági és a termálvizes intenzív haltermelés elterjedt, de a tengeri halászat csökkenésével a víz visszaforgatásán alapuló, zárt haltermelő rendszerek térnyerésére számítanak a szakértők. Az intenzív üzemi haltermelésben egyre nagyobb az afrikai harcsa szerepe. Hazai piacra való bevezetése, ezt követően pedig termelésének felfutása az utóbbi két évtized egyik sikertörténete volt a magyar halászati ágazat számára, Európában pedig hazánk állította elő a legnagyobb mennyiségben az utóbbi 3 évben.

A magyar édesvízi akvakultúrában megtermelt hal mennyisége az EU teljes volu-

A világ haltermelésének főbb adatai

Termelés	2013	2014	2015	2016	2017
	millió tonna				
Kontinensek belső területeiről					
Halászat	10,9	11,1	11,1	11,3	11,9
Akvakultúra	42,2	44,4	45,9	48,1	49,5
Összesen	53,1	55,5	57,0	59,4	61,4
Tengerek és óceánok					
Halászat	78,7	79,2	80,4	78,1	80,6
Akvakultúra	24,7	26,1	26,9	28,4	30,6
Összesen	103,4	105,3	107,3	106,5	111,2
A világ haltermelése					
Halászat összesen	89,6	90,2	91,6	89,4	92,5
Akvakultúra összesen	67,0	70,5	72,8	76,5	80,1
Összes haltermelés	156,6	160,7	164,4	165,9	172,6
Felhasználás					
Emberi fogyasztás	140,1	144,8	148,4	151,2	..
Nem emberi fogyasztás	20,6	20,0	20,3	19,7	..
Egy főre jutó fogyasztás, kg	19,5	19,9	20,2	20,3	..

Forrás: FAO, 2019

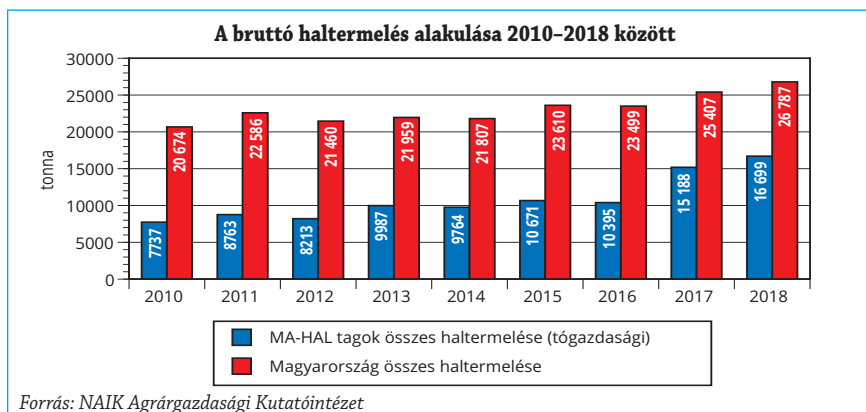
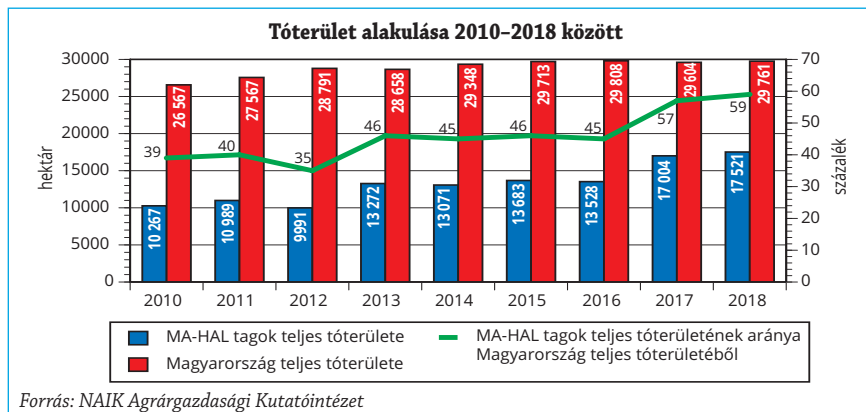
menének 7 százalékát tette ki 2017-ben. A tengerek túlhalászása miatt bevezetett korlátozások hatására kiesett halhús mennyiséget az édesvízi akvakultúrában termelt halhússal lehet pótolni, a fogyasztói igényeket mindinkább ezzel lehet kielégíteni. Az édesvízi halelőállításban Csehország és Lengyelország a legnagyobb versenytársaink. A FAO 2017-es adatai szerint az Európai Unió tagjai közül Magyarország a harmadik legnagyobb pontytermelő ország, 12,2 ezer tonnával, Csehország (18,5 ezer tonna) és Lengyelország (18,3 ezer tonna) után, megelőzve Németországot (4,6 ezer tonna) a rangsorban. A tógazdaságban termelt ragadozó halak tekintetében évek óta a második helyen állunk az EU-tagállamok között, afrikai harcsából pedig Magyarország állította elő a legnagyobb mennyiséget 2017-ben, mintegy 3,2 ezer tonnát. Az EU afrikaiharcsa-termelésének rangsorában hazánkat Hollandia (2,9 ezer tonna) és Németország (1,1 ezer tonna) követi.

Bojtárné Lukácsik Mónika

Halászati és akvakultúra-termékekből mind a mennyiséget, mind az értéket tekintve nettó importőr Magyarország. A külkereskedelem szerkezetéről elmondható, hogy exportunkban az élő hal dominál, míg az importban a nagyobb hozzáadott értéket képviselő feldolgozott halak és halászati termékek. Az export legjelentősebb tétele a ponty (2574 tonna). Élő pontyot tíz országba szállítottunk 2018-ban, legfontosabb piacaink Románia, Lengyelország és Németország voltak. Élő pontyból 330 tonnát importáltunk 2018-ban, aminek a 95 százalékát Csehország szállította.

A hazai helyzetet nézve 2018-ban a magyar mezőgazdaság, erdészet és halászat nemzetgazdasági ág összesen 3,6 százalékkal járult hozzá a GDP-hez. A magyar halászati ágazat éves termelési értéke étkezési halból elérte a 16 milliárd forintot 2018-

ban, az ágazat bruttó hozzáadott értéke pedig a 7,2 milliárd forintot. Eszerint a halászati ágazat étkezési-hal-termelése 0,02 százalékkal járult hozzá a nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéhez. Az alacsony számok azt sejtetik, hogy a halgazdálkodási ágazat nem mérhető a mezőgazdaságon belül, pedig a jelentősége jóval túlmutat a statisztika csekély számain, hiszen számos ellátó és kiszolgáló ágazat léte, illetve gazdasági teljesítménye ezen a szektoron alapul.

Az árakat tekintve az élő ponty fogyasztói árai 2018-ban az „akciós” 800 Ft/kg és 1550 Ft/kg között mozogtak, a termelői ár ekkor 650-680 Ft/kg körül alakult. A legdrágábban Budapesten, Debrecenben, a legolcsóbban Szolnokon lehetett élő halhoz jutni. Az egy főre jutó hazai halfogyasztás 2018-ban 6,7 kg volt. A hazai halhús-fogyasztás hagyományokon alapul és ünnepekhez kötődik. Leginkább húsvét és karácsony előtt vásárolnak nagyobb mennyiséget a fogyasztók, és ilyenkor általában a 2-3 kilogrammos pontyot keresik.

A MA-HAL108 tagot képvisel az ágazatból. MA-HAL-tagok gazdálkodtak Magyarország összes tóterületének 59 százalékán, 17,5 ezer hektáron 2018-ban, ami az előző évről képest 3 százalékos növekedést jelent. A területnövekedés a taglétszám folyamatos emelkedésének köszönhető.

A szakmaközi szervezet tulajdonában lévő Dinnyési Halgazdaság Kft. 2018-ban

is eredményes volt, 86 tonna halat termelt, ami a vízhiányos dinnyési viszonyok között jó eredménynek tekinthető. Ezt a halmenyiséget 3,1-es takarmány-együtthatóval, közel 230 tonna abraktakarmány felhasználásával érték el. Zsengéből 56,1 millió darabot, előnevelt halból 8,7 millió darabot állított elő tavaly a gazdaság. A zsengéből 30,2 millió darabot, az előneveltekből 5,8 millió darabot értékesített. A tóparti kiskereskedelmi értékesítés 2018-ban tovább erősödött.

A MA-HAL 2018-ban is messzire mutató képviseletet látott el, és bekapcsolódott a hazai halgazdálkodást érintő bizottságok munkájába, valamint együttműködött más szakmai érdekképviseleti szervezetekkel, szervezetekkel. A halgazdaság népszerűsítése érdekében évek óta megszervezi az Országos Halfőző Versenyt, amit 2018-ban rendezett meg a 44. alkalommal. Az Országos Halfőző Verseny vándorrendezvény, amely településről településre ismerteti meg az ott élőkkal a halételeket. Szigetvár, Szolnok, Tihany és Szombathely után tavaly Tiszafüreden rendezték meg a versenyt.

Továbbra is kiemelt célja a szervezetnek a magyar halgazdálkodást és a tagjai által végzett tevékenységnek népszerűsítése, valamint a halgazdálkodással kapcsolatos ismereteket közkincsé tétele.

BOJTÁRNÉ LUKÁCSIK MÓNIKA
NAIK AKI

Erősödő magyar szerepvállalás a FEAP munkájában

November 21-én befejeződött Brüsszelben az Európai Akvakultúra-termelők Szövetségének (FEAP) 2019. évi elnöki ülése. Az évente két alkalommal megrendezett tanácskozáson egyrészt az ágazat európai helyzetéről lehet informálódni, másrészt aktív munkával meg lehet – és meg is kell – jeleníteni a magyar termelők számára fontos témákat. A többi ország képviselőivel folytatott informális egyeztetéseken, illetve az ülések formális keretei között a hazai célok beépíthetők az egységes európai stratégiába.

Bár a bevezetőben írtak okán az üléseken való magyar részvétel mindig fontos feladat, a mostani találkozó jelentősége több szempontból is kiemelkedő volt. Ezek egyike – és sikerként értékelhető eredmény – volt, hogy az elmúlt év lobbitevékenységének köszönhetően FEAP elnöksége támogatta a következő közgyűlés magyarországi megrendezését. Ennek megfelelően az 52. FEAP-közgyűlés 2020. május 28–30. között Budapesten, illetve Rétimajorban lesz. Ez a lehetőség a megtiszteltetésen túl a MA-HAL elismertségét is tovább növeli az európai szervezetben, ami azért különösen fontos, mert több tisztségjelöltjeit a magyarországi közgyűlésen választják meg.

mogatási időszakban a tógazdasági akvakultúra gazdasági fenntarthatóságának biztosításához nélkülözhetetlen az extenzív halastavi termelés komplex környezeti értékfenntartó szerepének területalapú támogatása. A képviselők abban is egyetértettek, hogy a támogatási rendszer alapjául szolgáló, minden tagállamban elkészítendő szakmai anyagokat 2020 elején egyeztetik a hatékonyabb közös fellépés érdekében.

A tanácskozáson elhangzottak ugyanakkor megerősítették, hogy Magyarországon a megfelelő szintű támogatáshoz további uniós vagy hazai források bevonására volna szükség, a Halászati Operatív Program forrásán túl. Például a Környezeti Operatív Program igény bevétele abból a szempontból mindenképp racionális volna, hogy a halastavi halgazdálkodáshoz kötődő komplex környezeti értékek fenntartása alapvetően nem az akvakultúra fejlesztését, hanem természeti, biológiai, vízgazdálkodási értékek megőrzését célozza. A szükséges források biztosításának másik lehetséges útja az új HOP keretei között az lehetne, ha a magyar kormányja jelenlegi 25 százalékos hozzájárulásnál nagyobb támogatást nyújtana. Ugyanis ez nem ütközik az EU szabályrendszerével. A halgazdálkodás környezetiérték-fenntartó szerepének támogatása már csak azért is kiemelten fontos volna, mert a mostani ülésen is kiderült; a halfogyasztó állatok által okozott károk kompenzálását az Európai Unió döntéshozói nemzeti hatáskörbe tartozó ügynek tekintik, erre vonatkozó egységes uniós kompenzációs rendszer bevezetése nincs napirenden.

A másnapi ülés elnöki köszöntőjében Marco Gilmozzi, a FEAP elnöke ezintén kiemelte ennek az időszaknak a fontosságát.

Dr. Halasi-Kovács Béla

Mint hangsúlyozta, hogy nehéz időszakban vállalta az elnöki teendőket, hiszen az európai akvakultúra-ágazat gazdasági kihívásaira változóban lévő uniós szervezeti és szabályozási környezetben kell jó válaszokat találni. Ráadásul az idén maga a FEAP is megújult: mintegy két évtized után *Hough Courtney* főtitkár nyugdíjba vonult, és a FEAP új csapattal, *Kathryn Stack* főtitkárral vágott neki 2019-nek, egy új brüsszeli központban.

A megújulásnak – örömteli módon – magyar vonatkozása is van, hiszen ez év második felétől *Mihálffy Szilvia* is a FEAP csapatát erősíti. Az elnök rámutatott, hogy a megújult környezetben továbbra is az európai akvakultúra erősítése a legfontosabb cél, hiszen az elmúlt években az ez irányú erőfeszítések ellenére sem nőtt a termelés: miközben a világ legnagyobb halpiaca az EU, addig jelenlegi termelése fogyasztásának csak mintegy 20 százalékát fedezi. Az akvakultúra fejlesztésének jelenleg két kiemelt témaköre van, az adminisztratív terhek csökkentése, valamint egyenlő esélyek biztosítása a külföldiakkal szemben.

A közgyűlés napirendjén voltak továbbá olyan, a jövő szempontjából hangsúlyos témák egyeztetése, mint a FEAP szakmai részvételének eredményei a nemrégiben alakult Akvakultúra Tanácsadó Testületben (AAC), illetve a Marketing-tanácsadó Testületben (MAC). Ez a két tanácsadó testület olyan „multi stakeholder” szervezetként működik, amelyek az akvakultúrák termelés, illetve az akvakultúra-marketing érin-

A mostani ülés súlyát az is növelte, hogy javában zajlik a következő programozási időszak. Ezekben a hónapokban dől el, hogy a magyar akvakultúra-ágazat érdekei milyen súllyal jelennek meg az Európai Tengerügyi és Halászati Alapban (ETHA), ami a 2021–2027. közötti halászati operatív program keretrendszerében.

A támogatás volt a központi témája az édesvízi bizottság rögtön az első napon tartott ülésén. Hosszú egyeztetést követően valamennyi tógazdasági haltermelésben érintett és részt vevő ország képviselői egyetértettek abban, hogy a következő tá-

tett felelt összefogva fogalmaz meg javaslatokat a Bizottságnak.

A FEAP mindkét testület végrehajtó bizottságában jelen van. Az ebben végzett munka eredményessége alapvetően meg fogja határozni az európai akvakultúra-szektor fejlődését a következő időszakban. Az AAC egyik jelenleg is folyamatban lévő munkája új stratégiai útmutató (strategic guidelines) összeállítása az EU fenntartható akvakultúra-fejlesztése érdekében a Bizottság számára. A közgyűlésen az útmutató jelenlegi, lassan végleges állapotát külön napirendi pontban beszéltek meg. A dokumentum végső összeállításában egyébként *Halasi-Kovács Béla* is részt vett a MA-HAL elnökségének tagjaként, alapvetően a magyar tógazdasági akvakultúra természeti értékeket fenntartó szerepének bemutatásával.

A közgyűlésre ellátogatott a DG MARE akvakultúra-munkacsoportjának koordinátora, *Lorella de la Cruz Iglesias* is, aki tájékoztatta a tagokat az új biztosjelölt, *Virginijus Sinkevicius* főbb céljairól. A környezeti fenntarthatóság prioritását jól jelzi a szakbizottság új neve: Environment and Ocean. A biztos a termőföldtől az asztalig (Farm to fork) stratégiához az alacsony szén-dioxid-kibocsátású tengeri élelmiszerforrások és az akvakultúrában rejlő potenciál lehető leghatékonyabb kihasználásával kíván hozzájárulni a biztos. Előadásában a koordinátor hangsúlyozta a Bizottság elkötelezettségét az úgynevezett „EU Green Deal” megvalósítása iránt, és ennek kulcstényezőiként a növekedést, a fenntarthatóságot és a versenyképességet jelölte meg.

A hazai édesvízi akvakultúra-fejlesztés szempontjából lehangolóan tűnhet a tengeri halászat és akvakultúra, valamint a környezeti szempontok ilyen mértékű dominanciája, ugyanakkor látni kell, hogy a korábbi tervezési időszakhoz képest mégis hangsúlyosabbá vált az akvakultúra a DG MARE politikájában, a környezeti fenntarthatóság prioritása pedig kifejezetten kedvezhet a hazai akvakultúra európai elismerésének. Természetesen ehhez – az elmúlt években már több látható eredményt hozó együttműködéshez hasonlóan – mind a hazai, mind a tenger nélküli országok részéről az erőfeszítések összehangolására lesz szükség ágazati, döntés-előkészítői és döntéshozói szinten. Az ágazat oldaláról a FEAP ennek a legfajszínűsőbb európai szereplője, emiatt kiemelt jelentősége van annak, hogy a MA-HAL aktívan kivegye a részét az európai szövetség munkájából. Ahogy az új főtitkár beszámolójában kiemelte: „Minél többet tesznek be a tagok a szövetség munkájába, annál többet tudnak abból kivenni”.

DR. HALASI-KOVÁCS BÉLA

NAIK-HAKI intézetigazgató

HappyFish projekt: kitűnő a magyar hal!

Minden területen pozitív eredményt hozott Magyarország első átfogó kutatása, amelyben a halastavak szennyezettségét, a halakban található szerves és szervetlen szennyező vegyületeket, a feldolgozás és szállítás hatásait és a mikrobiológiai kockázatokat vizsgálták. A végéhez közeledő HappyFish projekt eredményeiről a Szent István Egyetemen számoltak be kutatók és laboratóriumi szakemberek. A HappyFish projekt számos területre kiterjedő vizsgálatai rendkívül reményteljes hírrel szolgálnak: a hazai édesvízi halak fogyasztása minden szempontból biztonságos és egészséges.

„Ez a projekt megmutatja, hogy a halágazatban van innováció, legfontosabb halfajunkban, a pontyban pedig óriási lehetőség rejlik! – fogalmazott *Urbányi Béla*, a Szent István Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára „A HappyFish projekt környezet- és élelmiszerbiztonsági eredményei a ponty termékvonalon” címmel rendezett konferencián október elején, a gödöllői Szent István Egyetem Tudástranszfer Központjában. – Napjainkig nem volt olyan átfogó elemzés, amely a halhús minőségét vizsgálta volna, viszont az állandó, sztetenderd minőség rendkívül fontos elvárás a halfogyasztás növelése érdekében – tette hozzá az egyetemi tanár.

A magánszféra és az egyetemek közötti együttműködésre alapozott, közel 1,5 milliárd forintos K+F-támogatásban részesített kutatás rendkívül pozitív és megnyugtató eredményeket hozott minden területen, a projekt íve pedig kirajzolta azt az utat, amelyet követve a hal eljut a tótól az asztalig, mondta *Palkovics László*, a Szent István Egyetem (SZIE) rektora és *Zanathy László*, a kutatást végző konzorciumot vezető, független Wessing Hungary Kft. laboratórium ügyvezető igazgatója. De vajon miért boldog a hal, és miért lehet elégedett a fogyasztó?

A halak élőhelyének, vagyis a halastavak vizének és üledékének a vizsgálata során közel 700 vegyületet elemeztek, valamint mikrobiológiai vizsgálatokat is folytattak, mondta el *Szoboszlai Sándor*, a SZIE egyetemi docense. A halastavak vizsgálatok a gyógyszerek és a növényvédő szerek összesített szintje még az ivóvíz-határértékeket sem haladta meg, sőt, csak nagyon kevés olyan vegyület akadt, amelyik akár a kimutatási határkoncentrációt túllépte volna. *Szoboszlai Sándor* közölte: a kedvezőtlen biológiai hatásokat vizsgáló ökotoxicitási tesztek is jó ökoló-

giai állapotra utaltak, és a hazai felszíni vizek közül a halastavakban mérték a legalacsonyabb mikroműanyag-szinteket a Wessling szakértői.

A mikrobiológiai értékek mind környezetbiztonsági, mind pedig humán-egészségügyi szempontból nagyságrendekkel a veszélyes szint alatt maradtak, és nem mutattak ki antibiotikum-rezisztens kórokozó baktériumokat sem, folytatta az előadó a jó híreket. Ugyanakkor felhívta rá a figyelmet, hogy a glifozát jelenléte – igaz, messze a határértéke alatt – általános volt; a széles körben elterjedt gyomirtó túlhasználatának korlátozását érdemes lehet fontolóra venni. Javasolta továbbá a felszíni vizekre vonatkozó határértékrendszer kiegészítését és a halastavi monitoring folytatását, illetve kiterjesztését.

Higany, ólom, kadmium – a magyarországi édesvízi halak eredményei európai összehasonlításban a nehézfémek tekintetében is messze a határértékek alatt vannak – mondta el *Micsinai Adrienn*, a HappyFish projekt vezetője, a Wessling Hungary Kft. munkatársa. A halakban a vizsgált 420 növényvédő szerből csupán 21-et tudtak kimutatni, a vizsgált közel 150 gyógyszermaradványból pedig csak egyet találtak meg a vizsgálatok során, és ezeket a vegyületeket is csak a kimutatási határérték környékén detektálták. Mikrobiológiai szempontból a vizsgált halak patogénmentesnek bizonyultak.

Változatos, eredményes évet zárnak Ráckeveén

Gyakran jártunk és írtunk az idén a Ráckevei-Duna-ági Horgász Szövetségről (RDHSZ), és persze nem ok nélkül. Itt tartották a jubileumi, 45. Országos Halfőző Versenyt, megrendezték a hagyományos Őszi Ászok Fesztivált, ezúttal pedig a lehalászásra volt hivatalos a krónikás. A „termés” betakarítása mindenhol jó alkalom az éves munka összegzésére, amit Molnár Pál, az RDHSZ elnöke a Tassi Halászcserében összegyűlt népes közönség előtt meg is tett.

Molnár Pál a vendégek köszöntése azzal kezdte az értékelést, hogy mennyire változatos és eredményes évet zárnak. A szövetség messzemenően eleget tesz haltermelési feladatainak, elvégre 185 tonnás éves telepítési tervüket immár rendre túlteljesítik; idén is, csak pontyból meghaladja a 200 tonnát. A tavaszi-nyári időszakban 85 tonna halat helyeztek ki a Kis-Dunába, és az október 14-én megkezdett őszi lehalászással túlteljesítik tervüket.

A haltermelésben lényegi változás történt, ugyanis a horgászok a ponty mellett egyre inkább igénylik a ragadozó halakat. Pergetnek, kis hallal horgásznak, úgyhogy a szövetség megváltoztatta telepítési szokásait. Keltetőjüket beállították ragadozó halfajok termelésére is, úgyhogy már előnevelt harcsát, csukát, süllőt is kihelyeztek vizeikbe. A telepítések gyümölcse beérte, szép fogási eredményeket értek el vizeiken, amit jól mutat, hogy az év első háromnegyedében 96 rekordfogást jelentettek a MOHOSZ-nak. Fogtak például 28 kilogrammos amurt, és pontyból 43 darab 20 kilogramm fölötti fogással dicsekedhettek. Szerepel a listán csuka, harcsa, süllő, compó, balin is. Mindez bizonyítja, hogy az éveken keresztül tartó korrekt telepítés nem volt hiábavaló.

Az elnök hangsúlyozta, hogy halaikat jelölik, és hogy a szövetségnek van egy specialitása, nevezetesen, hogy a makádi tógazdaságban felkészültek az árvizekkel járó károk megelőzésére. Erre azért volt szükség, mert a három legutóbbi nagy árvíz 100 millió forintos veszteséget okozott a makádi tógazdaságukban. Emiatt már haltermelő partnereikkel is termeltetnek ráckevei pikkelyes pontyot.

Igaz, a klímaváltozás hatása abban is megmutatkozik, hogy árvízzel mostanában nemigen kell számolniuk, amivel a haltermelésük biztonságossá vált. De mivel a saját és a termeltetett hal mennyisége jelentősen meghaladja a 200 tonnát, így több mint 30 tonna ponty jut értékesítésre. A szövetség még pályázatot is benyújtott a „MOHOSZ minősített beszállítója” címre, hogy a piaci árból származó többletjövede-

lemből ragadozó halat vásároljanak. A jövőben visszafogják a termeltetést, mégsem mondanak le az új halastó vásárlására vonatkozó tervükről, mert nem tudni, mit hoz a jövő például az árvizek ügyében.

A halórzés központi kérdés a szövetség számára. Jelenleg olyan sok vizet kell őrizni, hogy ez szinte lehetetlen feladatot a szervezet 13 hivatásos halórének, hiszen majdnem 2 ezer hektárról van szó. Maga a főág 58 kilométer, de teli van mellékággal,

A horgászok kedvencei

hókonnyal, csatornával. Az ellenőrzést megnehezíti, hogy a Duna-ágon a telkek lenyúlnak a vízpartig, ahonnan könnyen el lehet vinni illegálisan a halat. A nevelés, persze, zajlik, de hosszú folyamat, mire az emberek megértik, hogy a vizet nem érdemes kirabolni. Ugyanakkor az is tény, hogy egyre többen alkalmazzák a „catch and release” elvet, amit a bojlis horgászoktól tanultak el, vagyis megfogják, majd visszaengedik a halat.

A szabálysértésekről annyi hangzott el, hogy 300-nál több feljelentést tettek, de az elnök szerint ez csak a jéghegy csúcsa. Sajnálatos módon ennél sokkal több szabálytalanság történik. A legsúlyosabb esetek egyike az engedély nélküli horgászás, azonban a büntetések még nem kellően elrettentők: 10-20 ezer forintos büntetéseknek nincs visszatartó erejük. A másik nagy gond a szeméttelés: a Duna-part tele van szeméttel, amin változtatni kell. Ez azért

nehéz, mert a lakosság is sok tonna szemetet dob el a parton, de ezt sajnos sokszor ráhúzzák a horgászokra.

A szövetség eszközparkja szépen gyarapodott a MOHOSZ jóvoltából, amiért köszönet jár. A negyedik Toyota Hilux gépkocsit vette át a szövetség, így a hivatásos halórok mozgása biztosítva van. Azonkívül csónakokkal, motorokkal, más eszközökkel és egyenruhákkal is gyarapodott a szövetség, amivel már meg tudnak felelni a jogszabályi elvárásoknak. Képzéseket is tartanak a halóreiknek, akik az idei III. Országos Halóri Szakmai Versenyen a második helyen végeztek az erős mezőnyben. Az RDHSZ halóri csapatában *Szviridov Attila*, *Gönci György* és *Láng Zete* érte el a kiváló eredményt. A szövetség halóri csapata az említett nehézségek ellenére kiválóan végzi munkáját.

A haltermelésen és a halórzésen kívül a szövetség sporthorgászati tevékenysége is erős. Nyolc versenyt rendeztek az idén, és nemzetközi versenyeken is igen szép eredményeket értek el. Ez úton is gratulálunk *Rudnay Csillának*, aki a dél-afrikai világbajnokságon aranyérmet nyert!

Gyerekneveléssel szintén foglalkozik a szövetség. A Gyermek- és Ifjúsági Bizottság nevét Ifjúsági és Oktatási Bizottságra változtatták, amelynek *Pálvölgyi Tibor* lett a vezetője. Idén nyáron három gyerektábort szerveztek, ahol saját oktatási-képzési anyaggal fogadták a különböző

korosztályokat. A tananyagot *Kurtán Lajosné* állította össze.

Az elnök végül kitért rá, hogy milyen sok problémájuk van a környezetvédelemmel, mivel a Duna-ágot sok negatív hatás éri, ma is beteg. Van pozitív jel, például a megfelelő vízszint biztosítása, ami sokat javított a vízminőségen. Ugyanakkor a dél-pesti szennyvíztisztító telep erősen szennyezi a Duna-ágot, amit a halak nehezen viselnek. Az idén több mint 15 tonna haltetemet kellett elszállítani az ATEV-hez.

Az elnök szót arról is, hogy a horgászrendjük még nem készült el teljesen, mert nagyon sok javaslat érkezett a horgászrend-bizottsághoz, amiket be szeretnének építeni az új horgászrendbe. Fontos változás, hogy szeretnék eltörölni az őszi horgászati tilalmi időt. Ennek köszönhetően 23 ezer horgász és családtagjaik egész évben fogási lehetőséghez juthatnának.

(HAJTUNGY)